

Living Lab per al Canvi Climàtic del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac

Projecte Life eCOadapt50

INFORME TÈCNIC DE LA SESSIÓ 3

Centre Cultural el Mirador. Castellar del Vallès, 28 d'octubre de 2025

ÍNDEX

Contingut

1. Introducció 2
2. Enfocament de la Sessió 3 3
3. Resultats 3
4. Participants 8

1. Introducció

La Diputació de Barcelona coordina el projecte LIFE eCOadapt50 centrat en la co-creació, amb els agents del territori, d'una acció estratègica d'adaptació al canvi climàtic en 16 territoris de Catalunya centrada en quatre sectors econòmics especialment vulnerables als efectes del canvi climàtic: agro-ramader, forestal, turístic i pesquer. El projecte preveu executar fins al 2030 un seguit d'accions vinculades a aquests quatre sectors.

Per fer-ho, s'han organitzat espais de participació i co-creació, anomenats al projecte *Living Lab*, on es definiran les accions estratègiques de cada territori. En el cas del territori del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac i altres 4 espais naturals de la Xarxa de Parcs Naturals (XPN), el *Living Lab* s'ha constituït en el marc de la Comissió Consultiva. Aquets espais són: Parc Natural del Montseny, Parc del Montnegre i el Corredor, Parc de la Serralada de Marina i Espai Natural de Guilleries Savassona.

Sessions anteriors del Living Lab

- Sessió 1, 29/10/24: es va compartir i validar els resultats de la diagnosi de vulnerabilitat davant el canvi climàtic realitzada per iniciativa de l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic de la Generalitat de Catalunya. La diagnosi es va aterrar al context del Parc Natural amb la concreció d'una relació de 19 efectes del canvi climàtic observats en el territori.

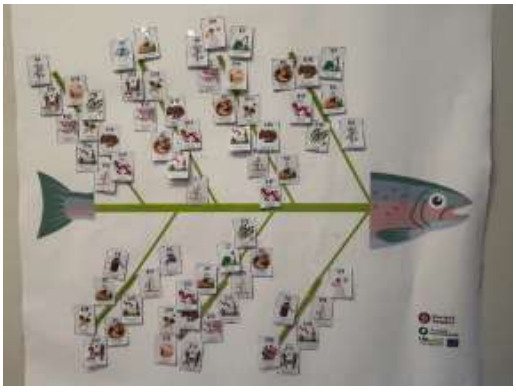

- Sessió 13/05/2025: comparativa i reflexió amb els efectes identificats als altres quatre Living Labs de la XPN on es va fer servir la mateixa metodologia per a la diagnosi: els del Montseny, Montnegre i el Corredor, Serralada de Marina i Sant Llorenç del Munt i l'Obac. Com a resultat, es van afegir 5 efectes als 10 inicials.

  També es va validar la proposta de línies estratègiques presentada per la direcció del per al Pla d'acció d'adaptació al canvi climàtic.

2. Enfocament de la Sessió 3

- **BLOC 1:** Revisió i tancament de les línies estratègiques del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac
- **BLOC 2:** Presentació i validació de la proposta d'accions vinculades amb l'adaptació al canvi climàtic del Pla Operatiu Anual del 2026
- **BLOC 3:** Recollida de propostes d'accions demostratives del projecte Life eCOadapt50

3. Resultats

- **1: Revisió i tancament de les línies estratègiques del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac**

Presentació per part de la directora del Parc, Sònia Llobet, de les línies estratègiques consensuades a la sessió anterior.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES	
1	Zonificació de **masses forestals** del parc en funció de la vulnerabilitat al canvi climàtic
2	Gestió dels **impactes dels canvis en els patrons climàtics**
3	Potenciació de l'**heterogeneïtat paisatgística** (mosaic) i de **refugis climàtics** per a la biodiversitat
4	Control d'**espècies exòtiques invasores**
5	Foment d'un major **accés a finançament** de les propietats forestals, ramaders i agricultors
6	**Gestió adaptativa** de l'espai natural (biodiversitat, prevenció d'incendis, protecció del sòl, generació d'aigua blava...)
7	**Planificació i normativa: Integració** de l'avaluació i gestió del **risc** als instruments d'ordenació del territori

Les línies estratègiques es van validar sense esmenes.

- 2: Presentació i validació de la proposta d'accions vinculades amb l'adaptació al canvi climàtic del Pla Operatiu Anual del 2026

Proposta actuacions	linies estratègiques							any implementació				
	L1	L2	L3	L4	L5	L6	L7	2026	2027	2028	2029	2030
Conservació de la flora i fauna autòctona/amenaçada												
Seguiment de molses, líquens, papallones, amfibis, ocells i mamífers						■		■	■	■	■	■
Monitoratge i establiment de sensors per seguiment de variables del sòl i la flora		■						■	■	■	■	■
Control d'espècies invasores				■				■	■	■	■	■
Millora i restauració d'hàbitats més adaptats al canvi climàtic												
Millora dels punts d'aigua per diversificar l'acollida de la biodiversitat de les finques públiques			■			■		■	■			
Arranjament del safareig de Matarrodona i dragatge de la presa i mesures fauna a la bassa de Matarrodona			■			■		■	■			
Restauració dels entorns erosionats dels entorns inmediats de la Mola						■		■				
Execució dels teballs forestals per afavorir la regeneració de la pinassa a les Refardes						■		■				
Recuperació d'espais oberts de les finques públiques	■					■		■	■	■	■	■
Inici tramitació i concessió de la llicència d'ocupació dels camps del Marquet i la Muntada			■			■		■	■	■	■	■
Seguiment (cursos d'aigua, basses, hàbitats forestals i oberts...)						■		■	■	■	■	■
Prevenció d'incendis forestals												
Manteniment de la franja del camí rural de la vall d'Horta		■				■		■	■	■	■	■
Revisió de les basses de prevenció d'incendis del PBPIF del parc de les finques públiques	■					■		■	■	■	■	■
Aprovar la renovació del nou PBPIF	■						■	■				
Fomentar i executar les àrees estratègiques del PBPIF	■					■		■	■	■	■	■
Foment de la ramaderia semi-extensiva												
Inici tramitació i llicència d'ocupació dels camps o pastures (si és viable) de la Vall i les Refardes			■			■		■	■	■	■	■
Subvencions a entitats no lucratives i a particulars					■			■	■	■	■	■
Foment de la gestió forestal d'adaptació als efectes del canvi climàtic												
Informar els plans tècnics forestals introduïnt criteris de conservació	■		■	■		■	■	■	■	■	■	■
Identificar i gestionar els rodals de finca pública potencialment madurs i de lliure evolució	■							■	■	■	■	■
Col·laborar amb Associacions de propietaris forestals	■	■			■	■	■	■	■	■	■	■
Assessorament tècnic als ajuntaments	■	■					■	■	■	■	■	■
Subvencions a entitats no lucratives i subvencions a particulars	■	■						■	■	■	■	■
Fomentar l'eficiència hídrica dels edificis												
Recollida aigua de pluja i d'escorrentia a coll d'Estenalles						■		■				
Educació ambiental												
Incorporar l'adaptació al canvi climàtic a l'EA adreçada als visitants o als agents del territori	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

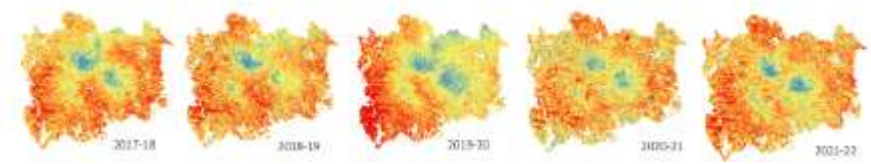
Les actuacions van ser validades un cop contextualitzades i explicades per la directora del Parc

- **BLOC 3: Recollida de propostes d'accions demostratives del projecte Life**

➢ **Accions demostratives per a l'adaptació al canvi climàtic al conjunt de la Xarxa de Parcs Naturals (XPN)**

- **Objectiu**: Implementació d'una gestió adaptativa i eco-hidrològica de les masses forestals als espais naturals per maximitzar els serveis ecosistèmics, seguint la metodologia emprada al Montseny.
- **Accions**:
  1. Diagnòstic i monitorització en continu de l'estrès hídric de les masses forestals de la XPN (>2025)

Monitorització de l'estrès hídric de les masses forestals del Montseny (2017-2022)

  2. Inici del seguiment forestal i hidrològic de petites conques pilot(>2025)
     L'assignació definitiva de les conques pilot resta pendent de validació per part de la coordinació del projecte a nivell de la XPN.
  3. Gestió forestal adaptativa i eco-hidrològica de les conques pilot (2027-2030)

➢ **Exposició d'alguns exemples d'actuacions proposades a altres Living Labs recollides** al web del projecte

<u>Territori de Ponent</u>
Xarxa **BioSensors** agroclimàtics

<u>Segrià</u>
Forn mòbil per generar biocarbó amb restes vegetals agràries i forestals.

<u>Ripollès Ges Bisaura (Gombrèn)</u>

5 **llenyers municipals** on assecar llenya de restes forestals per a qui no disposi d'espai per fer-ho.

Zona Nord Oriental i territori de Ponent
Tancats virtuals: Maneig de ramaderia extensiva amb collars GPS a la Vall del Corb i a la Garrotxa

Ripollès Ges Bisaura(Sant Pere de Torelló)
Posada en funcionament d'una **finca per a un ramat d'ovelles** de llet que pasturarà zones obertes i boscos

Zona Nord Oriental (Alt Empordà)
Agroforesteria: gestió forestal planificada en una finca basada en la tallada per permetre i afavorir a la pastura.

Ripollès Ges Bisaura(Sant Pau de Segúries)
Ramaderia regenerativa en una finca de 100

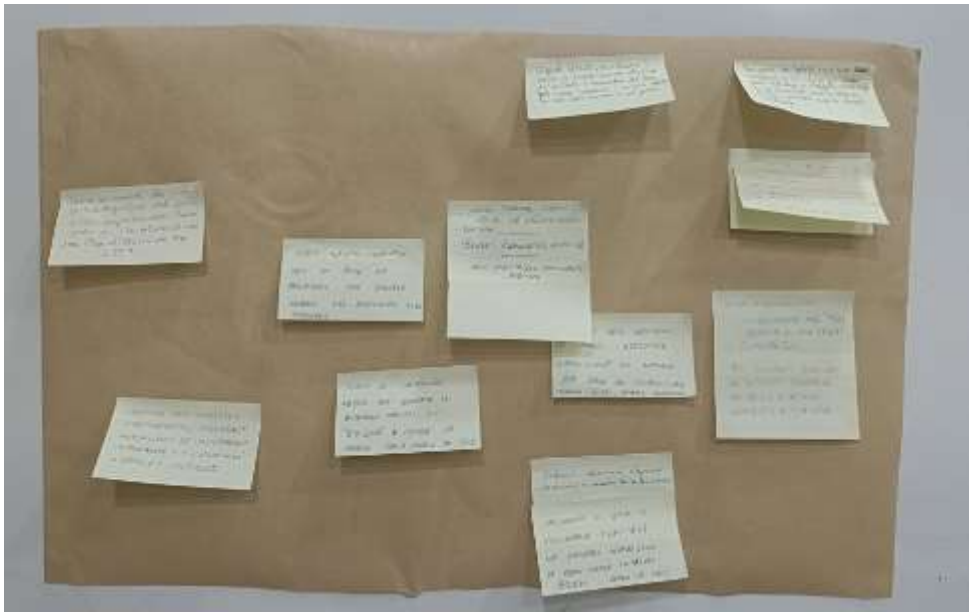
- **Proposta d'accions per al territori del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac**

- **Recuperar** les petites **i antigues rescloses** que ja existien a rieres que tenen molt estiatge per promoure la biodiversitat donada la reserva d'aigua que això suposaria.
- Facilitar **l'accés a terres de conreu** i donar **suport tècnic i econòmic** a joves agricultors i ramaders del Parc per generar espais oberts (paisatge en mosaic).
- **Recuperar les aigües de les fonts intermitents** del Parc amb rescloses o dipòsits per emmagatzemar l'aigua. Alguns exemples: Caus del Guitart/els cauets (al torrent de Les Foradades); la Pedregosa; la Barbotera; la Saiola; torrent de la Font del Conill.
- Posar en marxa diferents accions per **fomentar la pastura de vaques, ovelles o cavalls** en el sotabosc i mantenir així els espais que es puguin anar obrint: realitzar un cens d'explotacions ramaderes intensives i extensives, identificar els punts on es podria pasturar (cens d'espais on pasturar) i analitzar els tipus de ramats més adients per fer-ho en cada cas.
- Buidatge dels **sediments** de bases i rescloses i aprofitament del material com **adob** a finques properes com ara Casajoana, la Vall, Talamanca o les Refardes.
- Tenir en compte les **línies estratègiques** per al Pla d'acció del Life eCOadapt50 en l'elaboració del nou **Pla d'Acció de la CETS (**Carta Europea de Turisme Sostenible)

- Detecció i eliminació **d'espècies invasores** (bidens i Seneci del Cap) a camins, torrents i rieres amb **actuacions de voluntariat d'entitats col·laborades**: fer jornades d'erradicació
- Crear **producte turístic regeneratiu** aprofitant actuacions de voluntariat per a l'erradicació d'espècies invasores
- Fer **un estudi hidrològic i avaluar el risc geològic** per conèixer el comportament dels aqüífers, rieres i torrents amb el nou règim pluviomètric com a pas previ a altres possibles accions.
- **Gestió forestal adaptativa**: tria de peus no prioritaris per fomentar arbres més resilients a la sequera.
- **Carboneres mòbils** per convertir la biomassa en **biocarbó**/biochar/ carbó de piròlisi, que segresta el CO2 i fomenta la qualitat del sòl.

4. Participants

A la sessió del *Living Lab* van participar 16 persones procedents de les entitats:

- ADF El Pinyó
- Associació Bombers Voluntaris de Matadepera
- Associació de Propietaris Forestals
- Associació de Propietaris Forestals Valls del Montcau
- Bombers de Matadepera
- Consell Comarcal del Bages. Geoparc Catalunya
- Consell Comarcal del Vallès Occidental
- Facultat Veterinària UAB
- Federació Catalana d'Espeleologia
- Diputació de Barcelona. Àrea d'Acció Climàtica i Transició Energètica
- Diputació de Barcelona. Servei de Gestió de Parcs Naturals
- Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya. Àrea Natura
- Unió Excursionista de Matadepera